

Asia: VN/5875/2019

Lausuntopyyntö saamelaiskäräjälain muutosta valmistellun toimikunnan mietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

1 luku Yleiset säännökset (pois lukien 3 §)

-

3 § Oikeus tulla merkityksi vaaliluetteloon

Peltojärven saamelaiset ry./Bealdojávrrri sámi searvi rs. vastustaa esitettyjä muutoksia pykälään kolme. Vastustamme kohdan kaksi poistamista, joka tarkoittaa polveutumiskriteeriä. Lakikohta tulee säilyttää entisellään. Yhdistyksemme on perustettu edustamaan Peltojärven siidan eli lapinkylän alkuperäisten vanhojen saamelaissukujen oikeuksia ja vaalimaan alueen kulttuuria. Lakimuutosehdotus on syrjivä ja estää alkuperäiskansojen ihmisoikeuksien ja demokratian toteutumista. Jokaisella saamelaisella täytyy olla kansainväliseen oikeuteen perustuva oikeus syrjimättömästi osallistua itseä koskevaan päätöksentekoon ja päättää omista asioista. Kielikriteeri ei voi olla ainoa kriteeri alkuperäiskansaan kuulumisen ehdoista johtuen erityisesti ja muun muassa siitä, että saamen kieltä ja kulttuuria on pyritty systemaattisesti hävittämään saamelaisten keskuudesta vuosisatojen ajan. Kannatamme oikeustieteen tohtori Juha Joonan jättämää eriävää mielipidettä saamelaiskäräjälaista. Asialla on kauaskantoisia seurauksia yksilöihin, sukuihin ja alueisiin, joten olemme huolissaan mahdollisista negatiivisista seurauksista, joita lakimuutos toteutuessaan uhkaa tuoda, eli pakotetaan väkipakolla luopumaan itselle kuuluvista saamelaisoikeuksista ja saamelaisesta identiteetistä. Vavavien ja kauaskantoisten seurausten takia laki ei tule muuttua. Myös käynnissä oleva totuus- ja sovintoprosessin vuoksi lakimuutos ei tältä osin ole ajankohtainen. Kaikkien saamelaisten kohtaama pakkosulauttaminen ja kielen menetys on selvitettävä ja lisärangaistuksia ei näille saamelaisille tule lakimuutoksen kautta asettaa. Koemme käynnissä olevan prosessin syrjivänä ja oikeuksiamme loukkaavana.

2 luku Saamelaiskäräjien tehtävät (5-8 §)

-

9 § Yhteistoiminta- ja neuvottelovelvoite sekä 9 b § Menettely yhteistoiminnassa ja neuvotteluissa

-

9 a § Saamelaisten oikeuksien huomioiminen viranomaisten ja muiden julkisia hallintotehtäviä hoitavien toiminnassa

-

3 luku Toimikausi, toimielimet ja toiminta

-

3 a luku Kirjanpito ja tilintarkastus

-

4 luku Saamelaiskäräjien vaalit

-

5 luku Muutoksenhaku vaaliluetteloja koskevissa asioissa

Norjan mallin mukaan vaaliluetteloon hakeutuminen pitäisi olla hallintopäätös eikä ulkopuolisen lautakunnan tai muutoksenhakulautakunnan asia.

6 luku Erinäiset säännökset

-

Rikoslain 40 luvun 11 §

-

Muita huomioita

-

Rami Niemelä
Peltojärven saamelaiset ry.